

Provtagningsanvisningar för Faecesodling

Avgränsning/Bakgrund

Allmän faecesodling innefattar detektion genom odling av Shigella, Salmonella, Yersinia, Campylobacter och en serotyp av Enterohemorrhagiska E.coli (EHEC O157).

Dessutom görs för vissa prov en utvidgad undersökning avseende EHEC med PCR. Det gäller alla prov från barn under 7 år, vid blod i avföringen eller om EHEC har begärts på remissen.

Analys endast för en av Shigella/ Salmonella/ Yersinia/ Campylobacter/ EHEC kan också göras i Cosmic. Dessa analyser används i de fall man önskar uppföljning av eller smittspårning kring ett känt fall.

Komplettera med Yersiniaserologi vid utredning av erythema nodosum, reaktiv artrit, appendicitliknande sjukdom och terminal ileit.

För diagnostik av Clostridium difficile används annan provtagningsteknik. Se separat beskrivning.

Provtagning

Provet tas med provtagningspinne från ändtarmsöppningen direkt efter avföring (innan avtorkning med toalettpapper) alternativt doppas provtagningspinnen direkt i faeces (från bäcken, blöja, etc.). Provet kan även tas direkt från rektalslemhinnan i samband med rektoskopi.

Copan-rör med svart kork

Faecesprov inkl. "rectal svabb".

Sekret från sår, svalg, näsöppning, ögon, cervix inkl. gonokocker, m.m.

CVK-spetsar

Svampodling.

Förrådsartikel, artikelnr: 20727.

Ange på remissen

Ange smitt-ort, misstänkt smittkälla, ev. blodiga diarréer och insjukningsdatum på remissen.

Ev. problem/ avsteg från rekommendationen vid provtagningen ska meddelas laboratoriet på remissen.

I avvaktan på transport

Förvaras i kylskåp i avvaktan på **transport** som kan ske enligt normala rutiner.

Känsligheten, framförallt för Shigella, sjunker vid långa transporttider. Prover som är äldre än 3 dygn vid ankomsten till laboratoriet undersöks därför inte.

Svar och bedömning

Negativt odlings svar ges efter 2-4 dygn. Fynd av tidigare ej känd Shigella eller EHEC telefonbesvaras.

Salmonella och Shigella med inhemsk smitt-ort typas på Folkhälsomyndigheten.

Utlandssmittade Salmonella besvaras enbart med serogrupp (AO, BO, CO respektive DO).

Var därför noga med att ange misstänkt smitt-ort på remissen.

Resistensbestämning utförs alltid men ingår ej i svaret för Salmonella, Campylobacter och Yersinia eftersom dessa infektioner normalt ej antibiotikabehandlas. Om resistensbestämning önskas i efterhand kan den fås efter begäran (ring 0480-81441) som kompletterande svar.

Observera att dessa infektioner är anmälningspliktiga enligt smittskyddslagen. Information om anmälan och smittspårning finns på smittskyddets webbplats.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Transporttid
- Rätt förvaring av prov.
- Upprepad provtagning ger signifikant fler positiva fynd än enstaka prov. Utbytet beräknas vara 70-80 % vid varje provtagningstillfälle. Därför rekommenderas 2-3 prover per patient.